

Blefaritis en Meibomklierdysfunctie

Wat is blefaritis?

Blefaritis is een ontsteking en vaak infectie van de ooglidrand. Hierin bevinden zich talgkliertjes (de kliertjes van Meibom) en de haarzakjes met de wimperharen. Blefaritis gaat vaak gepaard met jeuk, irritatie en soms een rood oog en schilfers aan de wimperharen (vooral in de ochtend). Blefaritis komt op alle leeftijden voor, van heel jonge kinderen tot heel oude mensen.

Wat is Meibomklierdysfunctie?

De ontsteking en infectie bij blefaritis treedt vaak op als er al langer een verandering van de kliertjes van Meibom bestaat. De Meibomkliertjes kunnen verstopt zijn, maar ook te veel talg afgeven. Beide situaties worden Meibomklierdysfunctie genoemd.

De talg die geproduceerd wordt door de Meibomkliertjes is normaal nodig om het verdampen van de tranen op het oogoppervlak (de traanfilm) tegen te gaan. Verstopte Meibomkliertjes zijn waarschijnlijk de belangrijkste en meest voorkomende oorzaak van klachten van droge ogen.

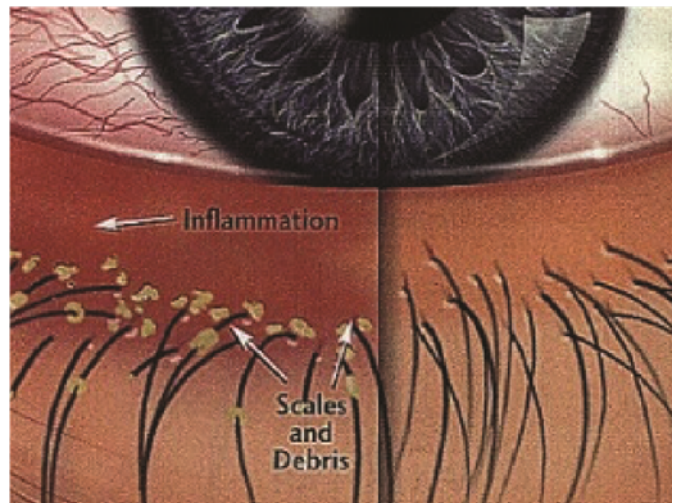
Oorzaak van blefaritis

Als er door de Meibomkliertjes te veel talg (vetten) wordt geproduceerd blijft dit aan de oogharen kleven. Het wordt vervolgens zuur, waardoor de ooglidranden en het oogoppervlak geïrriteerd raken. Huidbacteriën, die normaal gesproken onschuldig zijn, kunnen bij deze irritatie harder gaan groeien en nu toch een infectie gaan veroorzaken.

In een aantal gevallen komt blefaritis voor samen met andere huidaandoeningen. Een voorbeeld is eczema seborrhoicum (een huidaandoening waarbij meer plekken op de hoofdhuid vette en/of droog en schilferig zijn). Een ander voorbeeld is acne rosacea, waarbij regelmatig puukeltjes en puistjes, vooral op de wangen, opspelen.

Oorzaak van Meibomklierdysfunctie

Meibomklierdysfunctie komt heel veel voor. Het kan op zichzelf voorkomen maar kan ook heel verschillende oorzaken hebben, zoals medicijn- en contactlensgebruik, allergie, hormonale

Figuur 1: links=blepharitis, rechts=normaal

veranderingen zoals zwangerschap en overgang (menopauze), algemene ziektes zoals diabetes mellitus (suikerziekte) en schildklier-aandoeningen.

Verschijnselen

De verschijnselen van zowel blefaritis als Meibomklierdysfunctie kunnen bestaan uit een stekend, branderig gevoel en pijnlijke, rode oogleden, en soms rode ogen. Ook kunnen jeuk en tranende ogen optreden. Er kunnen complicaties ontstaan, waarbij het oog zelf geïnfecteerd raakt en waarbij soms zweervorming van het hoornvlies (randinfiltraat) optreedt. Een verstopte talgklier of haarzakje kan soms nog extra ontsteken en opzwellen. Dit wordt chalazion respectievelijk hordeolum genoemd, ook wel 'strontje'.

Behandeling

Zowel voor blefaritis als Meibomklierdysfunctie wordt onderstaand stappenplan geadviseerd. Wanneer er veel klachten zijn is het advies om 2x per dag alle stappen achter elkaar toe te passen. Als daarna de klachten verminderen, vaak na enkele weken, kan men naar 1 x per dag of zelfs naar een paar keer per week behandelen gaan.

Helaas verergeren de klachten vaak weer na verloop van tijd en dan moet de behandeling weer vaker (bijvoorbeeld weer 2x per dag) toegepast worden. Helemaal stoppen van de behandeling is meestal niet verstandig, omdat de kans dan groot is dat de klachten weer snel en/of heftig terugkeren. Indien u aan blefaritis of Meibomklierdysfunctie lijdt en u een oogoperatie moet ondergaan, zal uw oogarts u hiervoor behandelen in verband met de verhoogde kans op infectie na de operatie.

De stappen zijn:

1. De oogleden en klieren van Meibom opwarmen. Hiervoor kunnen hete kompressen worden gebruikt. De kompressen dienen zó warm te zijn dat de huid het net aan kan, maar niet verbrandt. Er kunnen ook andere opwarmhulpmiddelen, zoals warmgemaakte pittenzakjes, warme theezakjes of speciale opwarmbrillen en opwarmmaskers gebruikt worden.
2. Het masseren van de ooglidranden, waardoor de talg naar buiten gemasseerd wordt.
3. De wimpers en de ooglidrandjes poetsen met een nat gemaakte wattenstaaf/-tip (eventueel met een oplossing van een klein beetje babyshampoo in lauw water). Ook kunnen speciaal hiervoor verkrijgbare ooglidschoonmaakdoekjes/gel gebruikt worden.
4. In geval van infectie en/of ontsteking wordt na het poetsen soms zalf met antibiotica (al dan niet samen met ontstekingsremmende medicijnen) op de ooglidrandjes toegepast. Als er bij blefaritis of Meibomklierdysfunctie ook klachten van droge ogen (zoals branderigheid, prikken, af en toe wazig zien) optreden, dan kunnen kunsttranen worden voorgeschreven.

Soms kan het helpen om ook de voeding aan te passen door bijvoorbeeld Omega 3 vetzuur supplementen te gebruiken. Soms schrijft de oogarts u extra antibioticadruppel- of antibioticazalfkuurtjes voor. In een enkel geval worden er zelfs antibioticatabletten voor 2-3 maanden voorgeschreven. Dit wordt bijvoorbeeld bij de eerder genoemde acne rosacea wel toegepast.

Tot slot

Als u naar aanleiding van deze folder, de gesprekken met uw arts en/of andere zorgverleners nog vragen heeft, schrijf deze op en neem de vragen mee naar uw volgende bezoek.

Als u vragen heeft die niet kunnen wachten, neem dan telefonisch contact op met de verpleegkundige van de polikliniek Oogheelkunde.

Contactgegevens polikliniek Oogheelkunde

Locatie		Telefoon (tijdens kantooruren)	Telefoon (buiten kantooruren)	E-mailadres
VUmc	Receptie R, 2 ^{de} verdieping	020 444 11 70	020 444 44 44	oogheelkunde@amsterdamumc.nl (niet-spoedeisende zaken)
Operatieplanning Amsterdam UMC		020 444 11 70	n.v.t	oogoperatie@amsterdamumc.nl (niet-spoedeisende zaken)
www.vumc.nl/oogheelkunde				

Deze folder is tot stand gekomen onder redactie van de commissie Patiëntenvoorlichting van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap 2013.